

De
PHOSPHORO
Liquido,
OBSERVATIO.

I 6 7 7.

BEROLINI,
Literis GEORGI SCHULTZI,
Elect. Typogr.

De
PHOSPHORO LIQUIDO,
OBSERVATIO.

AD Naturæ curiosos per Germaniam Interpretes Observationem, *De quatuor Phosphoris*, anno superiori vulgavimus. Iis ipsis suo nunc merito QUINTUS porro accedit, quem a consistentia non absurde *liquidum* nuncupare licet: ab effectu vero *Ignem frigidum* lucentem, non urentem appellat Prænob. atque Excell. Dn. D. *Martinus Weise*, Consiliar. Elect. Brandenburg. & Archiatrorum Senior, qui primus hunc *Liquorem* Serenissimo Electori, Domino nostro Clementiss. nuper in cubili Electorali humillime exhibuit: altero autem die, invitatis eam ob rem in ædes suas nobis Amicis & Collegis, jucundo hoc spectaculo oculos oblectavit. Cæterum indoles hujus *Phosphori liquidum* non minus, ac *Fulgorantis* illius sive Quarti, stupenda est, quam breviter, sed accurate depingere hic conabimur.

Concipe sis animo parvum vitrum, quod obligato collo cum liquore contento aliquot horas immo-

DE PHOSPHOR. LIQUID. OBSERVAT.

immutum steterit adeo, ut per quietem portio secedat crassior & opaca, supernatet clara tenuiorque. Illa colore sulphur refert impurum, hæc citrei mali corticem. Quamdiu obturatum sic, atque loco non motum perseverat vitrum, nulla flamma, nullus percipitur splendor: at si in camera obscura vitrum vel leviter moveris, partemque crassam cum tenui in miscellam unam confuderis, gyramtem mox in vitro flammam advertes: quæ ipsa tamen paullo post iterum extinguetur. Quod si vero simul vitrum aperias, fumus erumpit ad odorem Allii tantisper appropinquans, isque densus adeo, ut *Liquor*, si motum referati vitri continuares, totus esset deflagraturus.

Porro vero, si volæ manus, vel guttulam unam agitati *Liquoris* instilles, ipsamque digito alterius manus leviter terendo dilates: cæruleam subito flammam, similemque illi, quam Vini spiritus accensus reddit, in vola manus juxta, ac digito *Liquorem* dilatante observabis, idque tamdiu, donec integer ipse, & ad atomum usque sit consumtus. Capillos si obleveris, aut barbam, superciliavæ, absque noxa illa ardebunt: adeo ut *Ignis frigidi* nomenclatura ipsi aptissime quadret. Cæteroque ab igne vulgari *Liquor* iste haut videtur incendi, siquidem papyrus intincta, & candelæ admota, flammam non rapiebat: contra vero eadem *Liquore illita*, in tenebris, quasi ab igne accensa, elegantissime splendebat: quod ipsum etiam in filo, quo

DE PHOSPHOR. LIQUID. OBSERVAT.

quo vitrum obligatum fuerat, qua parte *Liquoris* tantillum adhærebat, conspicerelicuit.

Plura circa *frigidum* hunc *Ignem* phœnomena hætenus non observavimus, imposterum tamen istis experimentis plus operæ sumus impensuri, & postea communicaturi. Profecto, si conjectura quorundam de *Lucernis Veterum* sepulchralibus vera est, quod scilicet non mille vel amplius annos illa arserint, sed quod apertæ demum ardere cæperint: tum utique ab Oleo illo Antiquorum non multum abfuerit hic *Phosphorus liquidus*. Qui enim quiescens & obturatus haut nitet, apertus & inter aperiendum motus, coruscare atque flagrare incipit: restauratæque hoc pacto forent Lucernæ illæ, multis retro sæculis inter *Deperdita* ab omnibus relatæ. Berolini, d. 29. M. Januar. Anno Æ. C. cdo lbc LXXVII.

Jo. Sig. Elsholz.